

MESTO TORNAĽA

**Pre zasadnutie
Mestského zastupiteľstva
v Tornaľi dňa 12.02.2015**

K bodu rokovania číslo: 9

Názov materiálu:

**Správa o výsledku kontroly efektívnosti a účinnosti vkladu majetku mesta
do obchodnej spoločnosti Gemerské žriedla, spol. s r.o.**

Vypracovala a predkladá:

Ing. Erika Györfiová
hlavná kontrolórka mesta Tornaľa

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo v Tornaľi

Berie na vedomie

Správu o výsledku kontroly efektívnosti a účinnosti vkladu majetku mesta do obchodnej spoločnosti Gemerské žriedla, spol. s r.o.

S P R Á V A
o výsledku kontroly efektívnosti a účinnosti vkladu majetku mesta to obchodnej spoločnosti Gemerské žriedla, spol. s r.o.

V súlade s ust. § 18f ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého hlavný kontrolór obce predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo obecnému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí, predkladám túto správu o výsledku kontroly za obdobie od plánovaného zasadnutia MsZ v Tornaľi, konaného dňa 11.12.2014, ktorá obsahuje výsledok kontroly vykonaný na základe plánu kontrolnej činnosti na II. polrok 2014, schváleného uznesením MsZ č.93/ 2014 zo dňa 12.06.2014, pričom **predmetom kontroly** bola:

Kontrola efektívnosti a účinnosti vkladu majetku mesta do obchodnej spoločnosti Gemerské žriedla, spol. s r.o.

Všeobecné náležitosti:

Miesto vykonávania kontroly: Mestský úrad, Mierová 14, Tornaľa

Kontrolovaný subjekt: Mesto Tornaľa, Mestský úrad, Mierová 14, 982 01 Tornaľa

Kontrolované obdobie: roky 2010,2011,2012,2013

Kontrola bola vykonávaná v čase : od 20.11.2014 do 15.12.2014

Dátum oboznámenia so záznamom : -

Dátum prerokovania správy : 17.12.2014

Dátum predloženia prijatých opatrení: 18.12.2014

Počet prijatých opatrení: 1

Dátum predloženia správy o splnení prijatých opatrení: 12.01.2015

Účel kontroly:

Overiť objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad s osobitnými predpismi alebo vnútornými aktmi riadenia.

A. Kontrolované doklady:

1. Súvaha za roky 2010 až 2013
2. Výkaz ziskov a strát za roky 2010 až 2013
3. Poznámky k účtovnej závierke za roky 2010 až 2013

B. Zákonné ustanovenia

1. Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
2. Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov
3. Zákon č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
4. Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov
5. Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Podľa § 11 ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené

l) zriaďovať, zrušovať a kontrolovať rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riaditeľov), zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov obce do ich štatutárnych a kontrolných orgánov, ako aj schvaľovať majetkovú účasť obce v právnickej osobe.

Podľa § 6 ods. 5 zákona č. 138/1991 Zb. v znení neskorších predpisov obec môže svoj majetok vložiť ako vklad do základného imania obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu.

Podľa § 9 ods. 1 písm. f) zákona č. 138/1991 Zb. v znení neskorších predpisov zásady hospodárenia s majetkom obce, ktoré určí obecné zastupiteľstvo, upravia najmä

f) spôsoby výkonu práv vyplývajúcich z vlastníctva cenných papierov a majetkových podielov na právnických osobách založených obcou alebo v ktorých má obec postavenie ovládajúcej osoby alebo rozhodujúci vplyv s dôrazom na transparentnosť a efektívnosť nakladania s majetkom.

Podľa § 9 ods. 2 písm. e) a f) zákona č. 138/1991 Zb. v znení neskorších predpisov obecné zastupiteľstvo schvaľuje

e) nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu určenú v zásadách hospodárenia, f) vklady majetku obce do majetku zakladaných alebo existujúcich obchodných spoločností.

Podľa § 9a ods.11 zákona č. 138/1991 Zb. v znení neskorších predpisov pri nakladaní s cennými papiermi a majetkovými podielmi na právnických osobách, dôsledkom ktorého je zmena vlastníctva, musí obec postupovať podľa odsekov 1 až 7, ak tento postup nevyklučuje osobitný predpis.

Podľa § 114 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov obchodný podiel predstavuje práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti.

Podľa § 122 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov spoločníci vykonávajú svoje práva týkajúce sa riadenia spoločnosti a kontroly jej činnosti na valnom zhromaždení v rozsahu a spôsobom uvedeným v spoločenskej zmluve, prípadne v stanovách.

Podľa § 122 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov spoločníci majú najmä právo požadovať od konateľov informácie o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do dokladov spoločnosti.

Podľa § 2 ods. 2 písm. k), l), m) a n) zákona č. 502/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov sa na účely tohto zákona rozumie

- k) hospodárnosťou minimalizovanie nákladov na vykonanie činnosti alebo obstaranie tovarov, prác a služieb pri zachovaní ich primeranej úrovne a kvality,
- l) efektívnosťou maximalizovanie výsledkov činnosti vo vzťahu k disponibilným verejným prostriedkom,
- m) účinnosťou vzťah medzi plánovaným výsledkom činnosti a skutočným výsledkom činnosti vzhľadom na použité verejné prostriedky,
- n) účelnosťou vzťah medzi určeným účelom použitia verejných prostriedkov a skutočným účelom ich použitia.

C. Kontrolou bolo zistené:

C.1. Základná charakteristika spoločnosti Gemerské žriedla, spol. s r.o.

Aktuálne údaje podľa výpisu z obchodného registra:

Obchodná spoločnosť bola založená spoločenskou zmluvou zo dňa 21.03.1995 v zmysle ust. §§ 105 – 153 zák. č. 513/1991 Zb. – Obchodného zákonníka.

IČO: 31 391 885

Deň zápisu: 03.04.1995

Právna forma: spoločnosť s ručením obmedzeným

Predmet činnosti :

- maloobchod a veľkoobchod so všetkými druhmi tovaru v rozsahu voľnej živnosti
- sprostredkovateľská činnosť
- výroba ovocných a zeleninových nápojov
- výroba iných nedestilovaných kvasených nápojov
- stláčanie prírodnej minerálnej a pitnej vody a výroba nealkoholických nápojov
- reklamná a propagačná činnosť
- organizovanie kurzov, školení, seminárov, kultúrnych a športových podujatí
- prenájom technologických zariadení a strojných zariadení
- prenájom nehnuteľnosti, bytových a nebytových priestorov s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom
- výskum trhu a verejnej mienky
- podnikateľské poradenstvo v rozsahu voľných živností
- podnikanie v oblasti nakladania s iným ako nebezpečným odpadom

Spoločníci: Mesto Tornaľa, Tornaľa

Slovenské pramene a žriedla, a.s.

Výška vkladu každého spoločníka: Mesto Tornaľa

Vklad: 1 660 EUR Splatené: 1 660 EUR

Slovenské pramene a žriedla, a.s.

Vklad: 1 757 618 EUR, Splatené: 1 757 618 EUR

Štatutárny orgán: konatelia

Ján Šofranko, 082 37 Široké č. 597

Mgr. Radovan Horecký, Haburská 41, 821 01 Bratislava

Konanie menom spoločnosti:

Spoločnosť má dvoch konateľov. Konateľ v mene spoločnosti a zaväzovať spoločnosť vo všetkých veciach sú oprávnení dvaja konatelia spoločne. Podpisovanie za spoločnosť vo všetkých veciach vykonávajú všetci dvaja konatelia spoločne. Podpisovanie za spoločnosť sa vykoná tak, že k vytlačenému alebo napísanému obchodnému menu spoločnosti, funkcií a menu podpisujúceho, pripojí podpisujúci svoj podpis.

Základné imanie: 1 759 278 EUR Rozsah splatenia: 1 759 278 EUR

Je nevyhnutné poznamenať, že na základe výpisu z obchodného registra tejto spoločnosti, Mesto Tornaľa je spoločníkom od 30.05.1996, pričom od 30.05.1996 do 21.05.2000 vystupovala pod obchodným menom GEMINAL s.r.o.

Podiel mesta na základnom imaní spoločnosti v % vyjadrení na základe aktuálneho výpisu z obchodného registra predstavuje 0,094357 % (od 19.12.2012) (hodnota 1 660 €)

Podiel mesta na základnom imaní spoločnosti bol v hodnotovom vyjadrení do 18.12.2012 1 659,69 € (v roku 2012 došlo k zvýšeniu ZI z dôvodu zaokrúhlenia).

Dokumenty, napr. zápisnice z valných zhromaždení za predchádzajúce roky, spoločenská zmluva vrátane dodatkov schválených v predchádzajúcich obdobiach, mi ku kontrole z mestského úradu nevedeli predložiť. Rovnako mi nie je zrejmé, či má spoločnosť schválené osobitné stanovy. V dôsledku tejto skutočnosti nebolo možné preveriť, či si mesto vykonávalo resp. vykonáva svoje práva a povinnosti v súlade so spoločenskou zmluvou, prípadne stanovami a zároveň v súlade s § 122 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého spoločníci vykonávajú svoje práva týkajúce sa riadenia spoločnosti a kontroly jej činnosti na valnom zhromaždení v rozsahu a spôsobom uvedeným v spoločenskej zmluve, prípadne v stanovách. Na základe neoverených informácií sa predstavitelia mesta v predchádzajúcich obdobiach pravidelne nezúčastňovali valných zhromaždení, kde si vlastne mohli uplatňovať svoje práva. Je nevyhnutné poznamenať, že nedisponovaním vyššie uvedených dokladov bol porušený zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, nakoľko neexistencia základných dokladov o spoločnosti v účtovníctve (archíve) je v rozpore s **§ 8 ods. 4 citovaného zákona, v zmysle ktorého účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak všetky účtovné záznamy sú preukázateľné.**

C.2. Efektívnosť vkladu

Efektívnosť vkladu majetku obce do obchodnej spoločnosti (ďalej OS) je možné hodnotiť:

- z pohľadu vloženého majetku do OS a finančných prínosov, ktoré by plynuli obci z výsledkov hospodárenia OS,
- z pohľadu ostatných vzťahov medzi obcou a OS,
- z pohľadu nepriamych finančných výnosov,
- z pohľadu nefinančných prínosov,
- z pohľadu zhodnocovania celkového majetku OS

C.2.1. Efektívnosť vkladu majetku z pohľadu výsledkov hospodárenia:

Prehľad vybraných ukazovateľov a HV

	2010	2011	2012	2013
Majetok spolu brutto	3 279 302	3 494 917	3 725 982	3 899 552
Majetok netto	2 274 445	2 284 020	2 342 574	2 361 108
Neobežný maj.brutto	2 491 212	2 615 310	2 699 162	2 746 995
Neobežný maj.netto	1 486 355	1 404 413	1 315 754	1 208 551
Dlhod.HM brutto	2 440 068	2 564 166	2 648 018	2 695 851
z toho pozemky	67 527	67 527	67 745	67 745
z toho stavby	1 761 152	1 761 152	1 761 151	1 795 535
z toho sam.hnut.veci	560 026	681 923	722 159	780 756
z toho ost.hmot.maj.	28 127	28 528	27 818	26 779
Obežný majetok br.	785 889	877 692	1 024 465	1 150 205
z toho zásoby	674			
z toho dlhod.pohľ.M				1 000 701
z toho krátk.pohľad.	125 133	217 101	50 798	
z toho finanč.účty	660 082	660 591	973 667	149 504
Časové rozlíšenie	2 201	1 915	2 355	2 352
Spolu VI a záväzky	2 274 445	2 284 020	2 342 574	2 361 108
Vlastné imanie	1 154 600	2 156 309	2 177 577	2 219 331
Základné imanie	1 759 278	1 759 278	1 759 278	1 759 278
Kapitálové fondy	47 799	47 799	47 799	47 799
Fondy zo zisku	47 613	51 316	51 401	52 465
Výsl.hosp.min.rok.	225 852	296 207	297 830	318 035
z toho nerozd.zisk	225 852	296 207	297 830	318 035
Výsl.hosp. účt.obd.	74 058	1 709	21 269	41 754
Záväzky	119 845	127 711	164 997	141 777

Z prehľadu vybraných ukazovateľov a z prehľadu hospodárskych výsledkov za roky 2010 až 2013 je zrejmé, že spoločnosť vykazovala zisk, pričom naakumulovaný zisk z predchádzajúcich rokov vykázaný ako nerozdelený zisk k 31.12.2013 predstavuje 318 035 EUR. V prípade rozdelenia zisku resp. vyplatenia tohto zisku by to pre mesto pri percentuálnom podiele (0,09435 %) na základnom imaní predstavovalo sumu 300,06 EUR (brutto).

Z tohto pohľadu efektívnosť vkladu mesta vo výške 1 660 EUR hodnotím za posledné hodnotené roky **pozitívne**. Nakoľko však tieto prostriedky neboli vyplácané, mesto nemá žiadne výnosy z vkladu svojho majetku. Je nevyhnutné uviesť, že v prípade straty vzniknutej v nasledujúcich obdobiach a v prípade jej úhrady z nerozdeleného zisku, by mesto prišlo i o tieto možné výnosy.

Ku kontrole neboli predložené žiadne dokumenty, ktoré by deklarovali poskytovanie finančných alebo nefinančných darov pre mesto za kontrolované roky 2010 až 2013.

Vo všeobecnosti za posledné hodnotené obdobia mesto nemalo z vkladu do obchodnej spoločnosti priamy finančný výnos.

C.2.2. Efektívnosť z pohľadu ostatných vzťahov medzi obcou a OS:

Táto oblasť nebola predmetom kontroly, nakoľko som nedisponovala takými informáciami alebo dokumentmi, ktoré by som mohla využiť počas tejto kontroly pri hodnotení efektívnosti vkladu majetku mesta do obchodnej spoločnosti z pohľadu vzťahov medzi mestom a obchodnou spoločnosťou. Z tohto pohľadu je dôležitá otázka bezplatného prístupu obyvateľov mesta a zároveň širokého okolia k čerpaniu minerálnej vody.

C.2.3. Efektívnosť z pohľadu nepriamych finančných výnosov:

Čo sa týka efektívnosti z pohľadu nepriamych finančných výnosov, kontrolou **nebolo zistené, že by mesto malo nepriame finančné výnosy vyplývajúce z vkladu do tejto obchodnej spoločnosti.**

C.2.4. Efektívnosť z pohľadu nefinančných prínosov:

Z pohľadu nefinančných prínosov vo vzťahu k efektívnosti vkladu majetku mesta do obchodnej spoločnosti poznamenávam, že sa jedná o oblasť, ktorá nie je v kompetencii hlavného kontrolóra, ale **je plne v kompetencii vedenia mesta a mestského zastupiteľstva**. Hodnotenie nefinančných prínosov ako napr. priamej alebo nepriamej reklamy mesta, historickej spätosti s prírodným prameňom minerálnej vody, umožnenia bezplatného čerpania minerálnej vody pri areáli prevádzky spoločnosti je tematikou pre vedenie mesta a mestské zastupiteľstvo.

C.2.5. Efektívnosť z pohľadu zhodnocovania celkového majetku OS:

Mesto Tornaľa v danej obchodnej spoločnosti nemá postavenie ovládajúcej osoby, nemá rozhodujúci vplyv, má minimálny majetkový podiel, a z tohto titulu je vplyv mesta na riadenie spoločnosti bezvýznamný. Z uvedeného dôvodu sa na mesto nevzťahuje ani § 9 ods. 1 písm. f) zákona č. 138/1991 Zb. o úprave spôsobu výkonu práv vyplývajúcich z majetkových podielov na právnických osobách. V čase vykonávania tejto kontroly je možné konštatovať, že z pohľadu zhodnocovania celkového majetku OS je majetok resp. podiel mesta zhodnocovaný priamo úmerne k celku. Otázka miery zhodnocovania je ťažko porovnateľná, bolo by to možné napr. porovnať s fiktívnou veličinou, ak by sa jednalo o finančné prostriedky zhodnocované finančnou spoločnosťou formou úrokov. Napr. pri vklade 1660 € , úrokom 1,44 za 12 mesiacov by bol čistý úrok 19,36 € (bez kapitalizácie úroku), samozrejme bez zohľadnenia poplatkov finančnej spoločnosti.

Banka(fiktívna)

€

vklad	Úrok %	Počet mesiacov	Čistý úrok
1660	1,44	12	19,36 (23,90-4,54)

Pozn. 4,54 € zrážková daň

Podiel mesta na vlastnom imaní v hodnotovom vyjadrení pri výške podielu mesta na základnom imaní 0,09435 % za roky 2012 a 2013:

Obchodná spoločnosť

€

	Vlastné imanie	Podiel mesta na VI	Pridaná hodn. na VI oproti vkladu 1660	Pridaná hodnota ročná 2013/2012
2012	2 177 577	2 054,54	394,54	x
2013	2 219 331	2 093,94	433,94	39,40

Z vyššie uvedeného prehľadu vyplýva len tzv. fikcia porovnania jednotlivých spôsobov zhodnocovania, nakoľko vznikom straty v OS je efekt opačný.

C.3. Účinnosť vkladu

Účinnosť vkladu majetku obcí do obchodnej spoločnosti (OS) je možné hodnotiť z pohľadu plnenia zámerov a cieľov, pre ktoré bola OS založená.

V čase kontroly už nie je možné kvalifikovane hodnotiť zámer a cieľ mesta, s ktorým vstúpila do tejto spoločnosti, nakoľko v čase vstupu mesta do OS k 30.05.1996 bola výška základného imania vo výške 400 000,- Sk (približne 13 278 €) a splatený podiel mesta bol 20 000,- Sk (približne 664 €), čo je v percentuálnom vyjadrení 5,00 %. Naproti tomu súčasný stav je 0,09435 %. Z tohto pohľadu nie je možné hodnotiť splnenie zámerov a cieľov resp. účinnosť vkladu z pozície hlavného kontrolóra.

D. Prijaté opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku

Na základe Zápisnice o prerokovaní správy o výsledku kontroly č. HK-16002/3363/2014-EGy zo dňa 17.12.2014 bolo uložené štatutárnemu orgánu kontrolovaného subjektu :

- prijať opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku a predložiť hlavnej kontrolórke mesta písomný zoznam týchto opatrení do **18.12.2014**
- predložiť hlavnej kontrolórke mesta písomnú správu o splnení opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a o odstránení príčin ich vzniku, o určení

zamestnancov zodpovedných za nedostatky zistené kontrolou a o uplatnení opatrení voči nim podľa osobitného predpisu a uvedené oznámiť **do 20.01.2015.**

Bolo prijaté nasledovné opatrenie:

Vyžiadať od obchodnej spoločnosti Gemerské žriedla, spol. s.r.o. kópiu spoločenskej zmluvy vrátane všetkých dodatkov, prípadne osobitné stanovky, ak ich spoločnosť má schválené.

Zodpovední: prednosta MsÚ, právnička mesta
Termín: do 15.01.2015

Prijaté opatrenie bolo predložené hlavnej kontrolórke dňa 18.12.2014 a správa o splnení prijatého opatrenia bola hlavnej kontrolórke predložená dňa 12.01.2015 s tým, že **prijaté opatrenie je splnené** (žiadosť zo dňa 08.01.2015 zaslaná spoločnosti). Poznamenávam, že ku dňu 04.02.2015 zo strany spoločnosti Gemerské žriedla, spol. s.r.o. na základe informácií z odboru financií a evidencie majetku nebola zaslaná žiadna odpoveď na žiadosť.

Čo sa týka určenia zamestnancov zodpovedných za nedostatky zistené následnou finančnou kontrolou a uplatnenia opatrení voči nim podľa osobitného predpisu v predmetnej správe bolo uvedené, že príslušní zamestnanci neboli určení, nakoľko sa jedná o doklady za predchádzajúce obdobia, ktoré žiadnemu zo súčasných zamestnancov neboli odovzdané pri nástupe do funkcie.

Ing. Erika Györfiová
hlavná kontrolórka mesta